

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

בלק

◆◆◆

שנת

תשפ"א

◆◆◆

גליון 108

תורה שלמדתי "באף"

"תנא", וכשנפטר רצו להכניסו למערה של ר' אלעזר בר"ר שמעון, והי' שם נחש (עכנא) שלא נתן להכניס, אמרו עכנא, פתח פומך ויכנס בן אצל אביו, ולא הועיל, וכסבורים העם שזה גדול מזה, [דהיינו שר' אלעזר בר' שמעון גדול מבנו] יצתה בת קול ואמרה, לא שזה גדול מזה אלא שזה היה בצער מערה וזה לא היה בצער מערה.

ולכאור' מה הענין הזה מה שלא מכניסים אפי' בן אצל אביו מפני שזה הי' בצער מערה וזה לא הי' בצער מערה, אמנם יש הלכה שאין קוברין רשע אצל צדיק. אך זה דוקא רשע אצל צדיק, אבל כל אחד מי שאינו בגדר רשע, אין איסור לקברו אצל צדיק, וכ"ש צדיק אצל צדיק, האם אפשר למדוד אם זה צדיק יותר גדול או יותר קטן, אלא אפשר לקבור ככל צדיק ליד צדיק, א"כ מה פתאום כאן היתה כזו טענה, והיה עכנא שלא נתן להכניס, וזה בודאי שלחו מהשמים כדי שלא יתן להכניס את ר' יוסי, מפני שזה הי' בצער מערה וזה לא הי' בצער מערה.

וכן מה שהיו סבורים שזה גדול מזה, ומה בכך, אף אם זה גדול מזה, מה יש האם לא יכולים להקבר יחד, הרי אין כזה דין.

אין שתי נשמות שוות! ואפשר לבאר כך, דאמנם מצד הדין, היות ושני אנשים שיהיו שוים ממש כמעט לא שייך, ומסתמא מבריאת העולם לא הי' נשמה ששוה

עם נשמה אחרת, כי לא שייך שתי בני אדם שיהיו שוים ממש, ממילא לא שייך שהתורה תתן דין שאפשר לקבור שני אנשים יחד, רק כשהם שוים ממש.

ולא רק שבני אדם לא יוכלו לקיים כזה דין, אלא היות ולא שייך בכלל שיהי' כזה מציאות שיהיו שוים ממש, ממילא לא הי' שייך כלל שיקברו אחד אצל חברו, כי אין אחד דומה לחבירו.

אלא שיש כנראה איזה מרחק מסויים שזה יודעים ומבינים שהם לא שייכים אחד אצל חברו, ואם אחד רחוק מהשני מאד, לא מתאים שיהיו ביחד.

הקב"ה יכול לקבוע

וזה בן אדם לא יכול לשפוט כי בן אדם לא יכול לתפוס, וכמו שמצינו כי לשקול את המצוות והעבירות יכול רק הקב"ה. כמו שכותב הרמב"ם בהל' תשובה, כך ג"כ לקבוע את המדה מי יכול להיות ליד השני ומי לא זה כבר בן אדם לא יכול לקבוע, לכן ההלכה לא יכולה לומר שאחד שלא שוה לשני לא יקברו יחד, כי יהי' הרבה

מה קורה כשנמצאים בתוך הסוגיא?

אחרי שהזכרנו בשבוע שעבר את דברי רבינו זצוק"ל על גדול עמלה של תורה שראו אצל מרן החזו"א זצוק"ל, ראיתי השבוע בגליון הנפלא של האי גברא רבא הרב חנני' צ'ולק שליט"א שמביא מעשה מופלא שסיפר הגאון הגדול רבי בן ציון פלמן זצוק"ל בענין זה ממש.

כאשר פעם הי' חום כבד מאד, קרא רבי בן ציון זצ"ל לחברותא שלו בא גלך לראות כיצד מתנהג החזו"א במצב שכזה.

וכשבאו ראו שהחזו"א איש שקוע כולו בתוך סוגיא, ולא שם לב בכלל שהם נכנסו, וביותר שהיו חרקים שונים מעופפים באויר החדר, ולא רואים שמפריע לו כלל.

לאחר כחצי שעה שם לב מרן שהם נמצאים בחדר, ושאל הבחור את מרן האיך אפשר ללמוד בכזה חום ועוד עם חרקים... ענה לו החזו"א "תדע לך, הזבובים והחום הם רק עד שנכנסים לסוגיא, אבל מהרגע שנכנסים לסוגיא, אין זבובים ואין חום, לא מרגישים שום דבר!" מוראדיג!

תלמיד חכם "שהמית" עצמו

וכד עסקין באדם כי ימות באהל, הראה לנו הקב"ה בדורנו דוגמא חי', בתלמיד חכם מופלג "שהמית" עצמו לתורה במסירות נוראה, שכמדומני לא קיים עוד בעולם! הרי הוא הגאון הצדיק רבי יעקב רבינוביץ תאומים זצ"ל מרובני ישיבה קטנה "קול תורה" בירושלים, שהלך לעולמו בשבוע שעבר.

תורה שלמד "באף", באופן קיצוני, בחמש עשרה שנים האחרונות,

שחלה במחלה קשה ביותר, ולא הי' יכול להניע אפילו אבר אחד, וזימן לו הקב"ה שיוכל למוד ולכתוב, דרך העינים!!! בצורה מיוחדת מאד, ולא נס ליחו, ולמד בהתמדה, ואף חיבר ספרים! ממש מבהיל להשיג דרגה כזאת.

וכשזכיתי כמה פעמים ליכנס אצלו, הי' הדבר עושה עלי רושם גדול, לראות האיך שמקיים את דברי הרמב"ם - כפשוטו, שאין לך אדם פטור מן התורה, אפילו הי' בעל יסורים.. וכאן קיים את הרמב"ם בהידור גדול.

והרבה יש להאריך על גדלותו הנוראה, אך לא יכילהו הגליון, ורצוני להביא מאמר נפלא בגודל מעלת בעל יסורים, שאמר רבינו בהספד על הגאון רבי שמר"ל גריינימן זצ"ל שהוכיח כי בעל יסורים אי"ז רק מעלה נוספת, אלא זוהי "מציאות אחרת לגמרי".

בעל יסורים - מציאות אחרת

וכך היו דבריו: חז"ל אומרים בב"מ (דף פ"ה) כי לר' אלעזר בר"ר שמעון היה בן רבי יוסי, והיה סיפור שלם האיך שהביאוהו עד שנעשה לצדיק ותלמיד חכם ונעשה

מאד מדרגות מי יודע כמה מדרגות יש, וההלכה נאמרה רק שרשע אצל צדיק לא קבורים, ולא יותר מזה. אבל הקב"ה יכול לקבוע, והוא מסבב שכשזה מצב שלא שייך שיהי' אצלו יחד, כי המרחק מאד גדול, וכמה המרחק אנחנו לא יכולים לדעת רק הקב"ה יודע. וכשיש כזה מרחק, הוא מסבב שלא יוכלו להיות אחד ליד השני.

מרחק עצום...

ולכן היות ור' אלעזר בר' שמעון ובנו ראה הקב"ה שלא מתאים שיהיו ביחד, וכסבורים העם שזה גדול מזה, דהיינו שהמרחק הוא כ"כ גדול, שמשמים כבר מסבבים שלא יהיו אחד אצל השני. יצתה בת קול שלא זו היא הסיבה, ובאמת מצד זה הי' שייך, אע"פ שאינם שוים ממש, בכל זאת הי' מתאים שיהיו יחד, אלא משום שזה הי' "בצער מערה" וזה לא הי' בצער מערה, לכן לא שייך. כי צער מערה שוקל כ"כ, שזה עושה כזה הפרש בין אדם לאדם עד שכבר לא שייך שיהיו זה אצל זה, ואע"פ שהוא בן אצל אביו לא שייך. כיון שהמרחק הוא עצום! עכ"פ רואים מהגמ' את הענין של יסורים, שהם עושים כזה מין שינוי אצל האדם, שלא שייך אפי' בן אצל אביו וכ"ש אדם זה, א"כ אפשר להבין כמה גדול שזה, כשבן אדם סבל יסורים כאלו גדולים ממש, שלא שייך לתאר! עכ"ד.

אשת חיל מי ימצא

וחובה להזכיר את מי שעמד מאחורי כל המסירות נפש הגדולה הזאת, במסירות נפש עצמית, באופן מבהיל, ה"ה נות ביתו הרבנית הצדקנית תחי' לאוי"ט, בבחינת יומם ולילה לא ישבותו, אשת חיל מי ימצא, זכותה גדולה מאד מאד.

ובת כהן גדול היא, של ידיד רבינו זצוק"ל מנעוריו, הגה"צ רבי שלום צ. הכהן שפירא זצ"ל, שהי' מתמיד עצום, והספידו רבינו בהלווייתו שהיתה בימים אלו - לפני עשרים שנה, י"ג תמוז תשס"א, והדברים דומים מאד בנוגע לחתנו ר' יעקב זצ"ל.

וז"ל רבינו: אינני מסוגל להיות ספדן מכמה טעמים. אני יודע רק דבר אחד שהוא הי' מתמיד עצום, והי' בקי עצום, כל ימיו! אפי' בשנים האחרונות שהי' חלש מאד, והי' לו כבר שיתוק, בכל זאת ישב ולמד בהתמדה רבה, וכן הי' בקי עצום, בפרט במדרשים וזוהר באופן מיוחד לא כרגיל, ויותר מזה, אינני ראוי להספיד. ע"כ.

המקום ינחם את כל המשפחה הכבודה, בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ונזכה כולנו לראות בנחמת ציון במהרה בימינו אמן.

משפחת "תאומים"

והי' דבר מעניין אצל רבינו שכשהי' נכנס אליו חתנו של ר' יעקב יבלחט"א הרה"ג ר' יצחק שרייבר שליט"א מרביני ישיבת "ארחות תורה", הרבה פעמים הי' מתחיל רבינו לספר את מקור השם "תאומים", והגני מביא מעט בקיצור. וכך היו הדברים, בבריסק לפני הרבה שנים הי' רב בשם רבי שאול ווייל זצ"ל, שהי' אדם גדול מאד, והי' לו בן חכם ומשכיל.

ורבי שאול הי' מקורב למלכות, [עד שפעם אחת הכתירוהו למלך פולין ליום אחד, כידוע].

ופעם אחת הי' עם בנו אצל המלך, והתפעל המלך ממנו מאד, וחשקה נפשו לקחתו לבתו - רח"ל.

וא' ממשרתי המלך גילה לרבי שאול בסוד את כונת המלך, מיד לקח רבי שאול את בנו לבית חולים, ומצאו שם נערה חולה מאד, שהיתה נוטה למות, והסכימה שיקדשה, ובאו עם שני עדים וקידשה.

וכשהגיע אח"כ הבקשה מהמלך באופן רשמי, השיב רבי שאול למלך, אוי וויי, חבל שכבר קידש בני אשה אחרת... אך למלך לא היתה ברירה.

אח"כ נשתכח הדבר, והיו סבורים רבי שאול ובנו, שאותה נערה נפטרה, ונשתכח הסיפור.

יום אחד דופקת נערה בדלת, ומבקשת לדבר עם הרב, ובאה ואמרה אני אותה הנערה שקידשני בן הרב, ורצוני להתחתן אתו!

שאל אותה ר' שאול הרי היית חולה מסוכנת? השיבה הנערה נכון, אך אחרי הקידושין, קיבלתי חיות חדשה, כשראיתי שזכותי לחתן חשוב כזה, וזה כ"כ העלה לי את המצב רוח והחשק לחיות, עד שהתגברתי על המחלה, והבראתי, וכעת אני רוצה להתחתן אתו.

ולא ידעו מה לעשות, בפרט שחששו שלא תוכל לילד, אחרי מצבה הקשה, שהיתה נתונה בו.

ואותה נערה היתה בת אחותו של הרמ"א, הלכו לשאול את הרמ"א, ואמר הרמ"א שאין ברירה וצריך להתחתן איתה, ובירכם שיזכו לתאומים, וכך הי' שנולדו להם תאומים, ועל שם זה, קראו לעצמם תאומים, וכל אלו משפחת תאומים הם מצאצאיהם.

וא' מהדברים שלמד רבינו מזה, האיך שהקב"ה מזווג זיווגים, וכיון שנגזר שהיא תהי' אשתו, סיבבו משמים את כל הסיפור עם בת המלך וכו'.

הקב"ה מזווג זיווגים

ובעסקנו בסוגיא זאת, אודה ה' מאד בפי ובתוך רבים אהללנו, שזיכנו בחסדו העצום לארס את בנו היקר הבה"ח ישראל מאיר ניי", מבחירי "ארחות תורה", עב"ג בת ת"ח מחותנו הרה"ג ר' שמואל חלופסקי שליט"א.

והגדיל ה' חסדו עמנו, שהי' גמר השידוך אצל רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א, בשתיית לחיים לכבוד השמחה, ובברכתו והוראתו זכינו לכל זה.

יתן ה' שיזכו יחד להקים בית נאמן בישראל, ולראות דורות ישרים מבורכים, ועי"ז יושפע שפע רב ממרום, שנזכה כולנו עם כל בית ישראל להארת פניו ית"ש, ולהקים בתים נאמנים לה' ולתורתו בקרוב.

בין המצרים

ובעמדנו בפתח ימי אבלות החורבן, ימי "בין המצרים" נזכיר מה שהי' אומר רבינו: בשלשת השבועות כל דבר הוא יותר קשה, מי שיש לו כאבים כל השנה, בשלשת השבועות זה יותר קשה. והסיבה לזה? כי למעשה היו צריכים להצטער על חורבן בהמ"ק, ואם לא מצטער על החורבן, נותנים לו צער אחר. כי צער שנגזר אי אפשר להתפטר ממנו, ואם לא מצטער על החורבן עושים שיצטער על משהו אחר.

יהי רצון שנזכה לביאת משיח צדקנו בקרוב.

ברכת מזל טוב שלוחה בזאת להחתן המופלג הבחור החשוב ישראל מאיר שניידר ניי"

בן החברותא הגאון ר' משה יהודה שליט"א

יהא רעווא שיזכו לבנות בית נאמן בישראל דורות ישרים מבורכים וירווי רוב נחת

לתרומות והנצחות ניתן לתרום בנדירים פלוס ע"ש אוצרות פרי חיים או מספר הטלפון 03-763-0585 קוד 1979 - שלוחה 4 להערות והארות ולקבלת הגליון ניתן לפנות למייל - s31626532@gmail.com

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרישת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה,

ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.